

MIKÄ ON TIA?

TIA (lyhenne sanoista Transient Ischemic Attack) on nopeasti ohimenevä, tilapäinen hapenpuutos jossain aivoverisuonessa.

TIA-potilaiden määräksi Ruotsissa arvioidaan noin 10 000 joka vuosi. Määrä saattaa olla suurempi, koska kaikki eivät todennäköisesti hakeudu hoitoon TIA:n vuoksi.

TIA:n aiheuttava pieni veritulppa liukenee. Oireet menevät yleensä ohi nopeasti muutamassa minuutissa tai tunnissa. TIA-oireiden aikarajaksi on asetettu 24 tuntia. Tällöin kyse ei ole enää TIA:sta vaan aivohalvauksesta.

TIA aiheuttaa aivohalvauksen oireita. Niistä yleisimpiä ovat seuraavat:

- Lamautuminen, heikkous, kömpelöys ja/ tai käsivarsien, jalkojen tai molempien alentunut tuntoherkkyys
- Toinen suupieli roikkuu
- Puhe- tai kielellisiä vaikeuksia
- Näön hämärtyminen yhdessä silmässä tai näkökentän puolikkaan puuttuminen

Hakeudu heti päivystävään sairaalaan, jos edellä kuvattuja oireita esiintyy!

Älä viivyttelä. Älä mene terveyskeskukseen, koska TIA-tutkimukset edellyttävät sairaalatasoita valmiuksia.

TIA on ensisijainen

Ruotsin Sosiaalhallituksen (Socialstyrelsen) kansallisissa kohtausten sairaanhoidon ohjeissa aivohalvauksen ja TIA:n ensisijaisuus on korkein eli 1! Tämä edellyttää päivystyksessä tehtäviä tutkimuksia ja sairaalahoitoa.

Yksi kymmenestä TIA:n saaneesta saa aivohalvauksen kahden päivän kuluessa. Suunnilleen joka neljännellä aivohalvauksen saaneella on ollut aikaisemmin vähintään yksi TIA. Siksi on mentävä lähimpään päivystävään sairaalaan, vaikka oireet olisivat menneet ohi.

Tutkimusten ja hoidon avulla aivohalvauksen riskiä voidaan vähentää huomattavasti. Käyvän TIA-hoidon avulla voidaan estää vähintään tuhat aivohalvausta vuosittain – pelkästään Ruotsissa!

Auta meitä taistelussa aivohalvauksia vastaan

Lahjoita
Strokefonden
rahastolle

swish: 123 90 05 307

tel: 0200 - 88 31 31

www.strokefonden.se

Nopeasti sairaalaan

TIA-tapauksissa sairaalassa tehdään esimerkiksi seuraavat tutkimukset:

- Neurologinen tutkimus
- Verikokeiden ottaminen
- Verenpaineen mittaaminen
- EKG
- Tietokonetomografia (aivojen röntgentutkimus)
- Kaulan verisuonten ultraäänitutkimus useimmilla potilailla, tietyissä tapauksissa sydämen ultraäänitutkimus

Esimerkkejä ennaltaehkäisevästä hoidosta:

- Veritulppia ehkäisevä lääkitys
Medication to lower blood pressure
- Verenpainetta alentava lääkitys
- Veren kohonneen kolesterolin tehokas hoito
- Valtimoahtauman leikkaushoito tarvittaessa (vakava kalkkeutuma/ahtauma)
- Elämäntapamuutokset: liikunta, syöminen terveellisesti, alkoholin korkeintaan kohtuullinen käyttö ja (tietenkin) tupakoinnin lopettaminen viimeistään tässä vaiheessa.

Mikä aivohalvaus on?

- Aivohalvaus on yhteisnimitys, jota käytetään aivoinfarktista ja aivoverenvuodosta. Aivoinfarkti on noin kuusi kertaa yleisempi kuin aivoverenvuoto.
- Ruotsissa noin 25 000 henkilöä vuodessa saa aivohalvauksen. Heistä noin 20 % on työikäisiä.
- Aivohalvaus on tavallisin aivojen toimintakyvyn alenemisen yleisin syy ja Ruotsin kolmanneksi yleisin kuoleman syy.
- Suuri osa aivohalvauksista voidaan ehkäistä!
- Jo lievä aivoinfarkti saattaa aiheuttaa hienomotorisia häiriöitä, kipuja ja väsymystä sekä muisti- ja tasapainohäiriöitä.

Haluatko lisätietoja?

STROKE-Riksförbundet on etujärjestö, joka esimerkiksi tiedottaa aivohalvauksista, niiden syistä ja seurauksista sekä sairastumisriskin pienentämisestä.

Vaikutamme päätöksentekijöihin ja toteutamme Ihmisarvoinen elämä aivohalvauksen jälkeen -visiotamme.

Aivohalvauksen saaneet ja heidän läheisensä saavat tukea, tietoja ja yhteisöllisyyttä eri puolilla maata toimivissa paikallisyhdistyksissämme.

TIA ja aivohalvaus - hoitoon heti!

Tämän julkaisun tarkoitus on osoittaa, että TIA vaatii vakavaa suhtautumista. Jos ilmenee TIA-oireita, on hakeuduttava päivystävään sairaalaan heti, vaikka oireet menisivät ohi. Tällöin mahdollisuudet estää aivohalvaus paranevat.

Tavalliset TIA-oireet:

- Lamautuminen, heikkous, kömpelöys ja/ tai alentunut tuntoherkkyys kehon toisella puolella
- Toinen suupieli roikkuu
- Puhe- tai kielellisiä vaikeuksia
- Näön hämärtyminen yhdessä silmässä tai näkökentän puolikkaan puuttuminen

STROKE-Riksförbundet on aivohalvauksen saaneiden, heidän läheistensä ja muiden sidosryhmien etujärjestö. Tuemme jäseniämme, tiedotamme ja vaikutamme yhteiskuntaan yhteistyössä yli 80 paikallisyhdistyksemme kanssa. Niissä aivohalvauksen saaneet ja heidän läheisensä saavat osaamista, tukea ja yhteisöllisyyttä. Tervetuloa jäseneksi – sinua tarvitaan!

Et ole yksin - yhdessä olemme vahvempia!

www.strokeforbundet.se
info@strokeforbundet.se
tel: 08 - 721 88 20